

האחת גדולה משל חברתה, ומתו שתי הנשים בחייו, ואחר כך מת הוא —

ויתומים של בעלת הכתובה הגדולה מבקשין כתובת אמן מדין "כתובת בנין דכרין", **ואין שם ירושה אלא כדי שתי כתובות —**

אין הם זכאים ל"כתובת בנין דכרין", אלא יתומי שתי הנשים **חולקין בשוה** לפי הגולגולת; ומשום שלא תיקנו חכמים "כתובת בנין דכרין", במקום שמתבטלת לגמרי ירושה דאורייתא בחלוקה שוה לפי הגולגולת.

ואם היה **שם בירושה "מותר דינר"**, שתתקיים בו ירושה דאורייתא בחלוקה שוה בין היורשים — (9)

אלו נוטלים כתובת אמן הגדולה, ואלו

נוטלים כתובת אמן הקטנה, ואת השאר חולקין בשוה.

ואף **אם אמרו היתומים בני האשה בעלת הכתובה הגדולה, כשלא היה בירושה "מותר דינר"**:

"אנחנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר" — כלומר: מעלים אנו את דמי הנכסים לקבלם עלינו ביוקר כדי דינר יתר על שווין (10) — ואומרים כן **כדי שיטלו כתובת אמן**.

אין שומעין להן, אלא שמין את הנכסים בבית דין, ואם כפי שומא זו לא נותר דינר מעבר לשתי הכתובות יחלקו בשוה את הירושה.

היו שם — מעבר לשתי הכתובות — נכסים בראוי, נכסים הראויין ליפול להן בירושה מאבי אביהם, (11) ולכשתצורף ירושה זו יהא

לאחרים מתוך הירושה, ואילו בכתובה לעצמם הם משלמים, נמצא שבאופן שיש שלוש נשים ולזו שבמותו בת נקיבה, יותר פשיטא שנעשית כתובתה מותר לחברתה מאשר כתובת מי שיש לה בנים זכרים, כי כתובת זו השלישית כמותה כבעל חוב [וכן מבואר ברש"ש לעיל].

9. על פי רש"י לעיל נב ב.

ושמענו לפרש את הטעם שקבעו חכמים שיעור דינר בדוקא, שהטעם הוא משום שבפרוטה לבד אי אפשר שהיא די כדי לקיים חלוקה דאורייתא השוה לכל היורשים, שהרי לא תמצא לכל אחד מן היורשים פרוטה, ואין קיום נחלה דאורייתא בפחות מפרוטה לכל אחד, וכיון שכן, הרי זה דומה למה שאמרו בגמרא קדושין יב א לענין כסף קדושין שהוא בדינר לדעת בית שמאי "ואימא פלגא דדינר, ואימא שתי פרוטות,

כיון דאפיקתיה מפרוטה [מאחר שבפרוטה אי אתה יכול לומר, וכמבואר שם הטעם אליבא דבית שמאי] אוקמה אדינר".

10. א. כגון שהיתה כתובתה של אחת אלף זוז, ושל האחרת חמש מאות זוז, ויש נכסים בערך אלף וחמש מאות זוז, ומציעים בני הכתובה הגדולה: אנו נקח בשביל כתובתנו שהיא אלף זוז נכסים בשוה ערך תשע מאות תשעים ותשע זוז בלבד, ואתם הלא תקחו נכסים בשווי חמש מאות זוז, ונמצא שיישאר אחר שנטול את כתובתנו ואתם את כתובתכם, דינר אחד לחלוקה שוה בין כל היורשים לפי הגולגולת.

ב. טעם הדין שאין הם יכולים לומר כן, מבואר בגמרא צא ב שהוא מטעם הפסד היתומים.

11. כן הוא ברש"י: והרע"ב כתב: כגון עיסקא